

Observator de politici publice

Politici responsabile pentru dezvoltare durabilă

Observatorul de politici publice cuprinde analiza unor proiecte de acte legislative și normative de sensibilitate publică din agendele Executivului și Legislativului din Republica Moldova, precum și a unor informații publice, în scopul identificării potențialelor riscuri pentru interesul public și opțiuni de politici.

Documentul a fost realizat în cadrul proiectului „Consolidarea statului democratic de drept: contribuția societății civile” implementat de Transparency International – Moldova și susținut financiar de Ambasada Regatului Țărilor de Jos. Opiniile exprimate aparțin autorilor și nu reflectă neapărat poziția finanțatorilor.

Evoluțiile în justiție și anticorupție: sinteza anului 2021

Anul 2021 a fost marcat de alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie. Rezultatele scrutinului au determinat evoluțiile în justiție și anticorupție. Programul de activitate al Guvernului „Moldova vremurilor bune” a trasat, între prioritățile imediate, demararea reformei justiției și pachetul anticorupție, fiind preconizate acțiuni concrete. Pe parcursul anului 2021, mai multe au fost întreprinse. Însă, ar fi important ca autoritățile naționale să depună mai multă diligență în:

- implementarea recomandărilor organismelor internaționale în materie anticorupție;
- planificarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea strategiilor în domeniu;
- asigurarea transparenței procesului decizional aferent domeniilor;
- asigurarea funcționalității autorităților în domeniu.

Intenții declarate

Anul 2021 a fost marcat de alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie. Rezultatele scrutinului au determinat evoluțiile în sectorul justiției și domeniul anticorupție.

Programul de activitate al Guvernului „Moldova vremurilor bune”¹ a trasat, între prioritățile imediate,

¹https://gov.md/sites/default/files/document/attachments/programul_de_activitate_al_guvernului_moldova_vremurilor_bune.pdf

demararea reformei justiției și pachetul anticorupție.² În vederea realizării acestei priorități Guvernul și-a declarat intențiile de:

- Eliberare din funcție a persoanelor din conducerea ministerelor, altor autorități administrative centrale, Cancelariei de Stat, precum și a structurilor organizaționale și a instituțiilor din sfera de competență a acestora, inclusiv din serviciile desconcentrate, care s-au manifestat prin ineficiență în activitate, au comis sau admis ilegalități și promovat grupuri de interese și/sau au fost implicați, contrar legii, în acțiuni de favorizare a partidelor politice sau a concurenților electorali, și numirea, în locul acestora, a unor persoane integre și profesioniste;
- Demarare a unei reforme profunde a justiției și a luptei veritabile împotriva mării corupții, prin eficientizarea activității procuraturii și a instanțelor judecătorești în vederea stopării furturilor banilor și proprietății publice, precum și prin demararea investigațiilor față de persoanele care au comis ilegalități majore;
- Modificare a legislației cu privire la declararea averilor de către funcționarii și demnitarii publici, pentru a exclude declararea averilor la prețuri reduse sau eludarea declarării unor bunuri;
- Elaborare și adoptare a legislației pentru înăsprirea sancțiunilor pentru infracțiunile de corupție și care au legătură cu corupția, inclusiv în domeniul electoral, precum și împotriva abuzurilor pentru tergiversarea vădit nejustificată a examinării dosarelor de corupție;
- Introducere a unor mecanisme transparente și echitabile de alegere și numire a membrilor Consiliului Superior al Magistraturii (CSM) și ai Consiliului Superior al Procurorilor (CSP);

² O analiză a angajamentelor Guvernului în justiție și anticorupție se conține în: Transparency International – Moldova, Observator de politici publice: Sectorul justiției și acțiunile anticorupție în Programul de activitate al Guvernului „Moldova vremurilor Bune”, nr. 31, August 2021, http://www.transparency.md/wp-content/uploads/2021/08/TI_Moldova_Observator_31.pdf

- Asigurare a accesului gratuit pentru presă la orice informație de interes public;
- Modificare a componenței și regulamentului de activitate a Consiliului Național al Monumentelor Istorice pentru a asigura activitatea transparentă și eficientă a acestuia.

Cu referire la politica sectorială „Justiție și anticorupție”, sunt preconizate:

- Elaborarea, adoptarea și implementarea legii cu privire la evaluarea extraordinară a judecătorilor și procurorilor sub aspectul emiterii actelor ilegale și al corespunderii averilor cu veniturile oficiale în conformitate cu recomandările Comisiei de la Veneția și jurisprudența Curții Constituționale;
  - Reformarea Curții Supreme de Justiție (CSJ). Micșorarea numărului judecătorilor și transformarea ei într-o instanță de casație și care ar asigura uniformizarea practicii judiciare. Participarea la procesul de selecție a noilor judecători ai CSJ a experților independenți, inclusiv internaționali;
  - Reformarea Procuraturii Anticorupție (PA) după modelul Direcției Naționale Anticorupție din România, cu limitarea competențelor acesteia exclusiv la marea corupție și restructurarea Centrului Național Anticorupție (CNA). Participarea la procesul de selectare a procurorilor PA a unei comisii independente de experți, inclusiv internaționali. PA va dispune de tot instrumentarul, dar și de independența necesară pentru a investiga dosare de mare corupție;
  - După reformarea PA, analiza oportunității și, după caz, constituirea Tribunalului (instanță judecătorească specializată) și a Curții de Apel Anticorupție. Participarea la procesul de selectare a judecătorilor a unei comisii independente de experți, inclusiv internaționali. Tribunalul și Curtea de Apel Anticorupție vor examina în fond și, respectiv, în apel dosarele de mare corupție instrumentate de PA;
  - Asigurarea numirii și promovării judecătorilor și procurorilor de către CSM și CSP conform unor criterii obiective bazate pe merit, ținând cont de pregătirea profesională, de integritatea, de competențele și eficiența candidaților printr-o procedură transparentă, excluzând imixtiunea factorului politic sau a favoritismului;
  - Asigurarea verificării eficiente a averilor funcționarilor publici/demnitariilor de către Autoritatea Națională de Integritate (ANI), inclusiv prin invitarea unei misiuni internaționale de specialiști care să lucreze împreună cu inspectorii de integritate.
- Verificarea prioritărilor a averilor deputaților, miniștrilor, judecătorilor, procurorilor și altor funcționari și demnitari de rang înalt sau care dețin funcții sensibile la săvârșirea actelor corupționale;
  - Revizuirea sistemului de instruire inițială și continuă a judecătorilor și procurorilor și reorganizarea Institutului Național al Justiției (INJ) pentru a crea premisele pentru o îmbunătățire vizibilă a calității actului de justiție. Creșterea considerabilă a numărului audiențelor;
  - Elaborarea și adoptarea legislației în vederea fortificării competențelor și capacităților Serviciului de Informații și Securitate în lupta împotriva corupției;
  - Reformarea profundă a legislației de procedură penală, în vederea debirocratizării și ordonării procesului penal;
  - Introducerea unui sistem public unic de înregistrare și evidență a dosarelor penale și contravenționale, pentru a exclude manipulările cu dosare. Asigurarea efectivă în practică a distribuirii aleatorii a cauzelor în instanțele de judecată;
  - Excluderea aplicării nejustificate a arestului și a interceptării ilegale a convorbirilor telefonice. Prevenirea și investigarea torturii și a rețelilor tratamente și ameliorarea condițiilor de detenție din instituțiile de detenție, inclusiv instituții psihiatrice și cele sociale. Finalizarea construcției unui nou penitenciar în locul Penitenciarului nr. 13;
  - Consolidarea activității Oficiului Avocatului Poporului prin asigurarea independenței instituției și dezvoltării capacităților de promovare și asigurare a drepturilor omului, inclusiv asigurarea cu un sediu potrivit;
  - Implementarea procesului de optimizare a hărții judecătorești în vederea asigurării accesului cetățeanului la justiție calitativă;
  - Consolidarea profesiilor juridice în sistemul de drept național (avocatura, notariatul, medierea, executorii, experții judiciari);
  - Revizuirea cadrului legal în vederea eficientizării activității inspecțiilor de profil și a răspunderii disciplinare/civile/penale a judecătorilor, procurorilor și a altor actori din sistemul justiției;
  - Promovarea și consolidarea mecanismelor extra-judiciare de soluționare a litigiilor;
  - Implementarea și consolidarea utilizării tehnologiilor informaționale în sectorul justiției;
  - Îmbunătățirea sistemului de efectuare a expertizelor, pentru a preveni tergiversarea procedurilor;
  - Convenirea cu Uniunea Europeană asupra instituirii unui mecanism de diagnostic,

monitorizare și sprijin pentru statul de drept din Republica Moldova. Prin sistemul respectiv (similar Mecanismului de Cooperare și Verificare (MCV) implementat în România și în Bulgaria în 2007), se va asigura o evaluare periodică și obiectivă a rezultatelor reformării sectorului justiției și a luptei împotriva corupției.

Acțiuni realizate

Din cele realizate de Guvern, putem reține cele întreprinse în legătură cu funcționarea Consiliului Național al Monumentelor Istorice. Consiliul este important ca organism de specialitate care reprezintă autoritatea științifico-metodică în domeniul ocrotirii de stat a monumentelor istorice.³

Prin Hotărârea Guvernului nr. 166/2021, a fost modificat Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Național al Monumentelor Istorice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 73/2014. Textul Regulamentului, în partea ce ține de componența Consiliului, a fost adus în conformitate cu prevederile art. 16 alin. (4) din Legea nr. 1530/1993 privind ocrotirea monumentelor. Consiliul urmează a fi constituit din 13 membri, persoane care dețin cunoștințe și experiență profesională științifică, teoretică, metodologică și practică în domeniul protejării monumentelor istorice, inclusiv specialiști și experți autorizați în domeniul patrimoniului arhitectural-istoric, reprezentanți ai organizațiilor guvernamentale cu preocupări statutare în domeniul protejării patrimoniului arhitectural, precum și funcționari publici din cadrul subdiviziunii de specialitate și serviciului juridic ale Ministerului Culturii. Numărul membrilor Consiliului din cadrul subdiviziunii de specialitate și serviciului juridic ale Ministerului nu poate depăși trei persoane. Selectarea membrilor Consiliului, cu excepția funcționarilor publici din cadrul Ministerului, urmează să se efectueze pe bază de concurs, organizat de către Minister în conformitate cu regulamentul aprobat de către ministrul culturii.⁴

Anunțul privind lansarea concursului a fost publicat pe pagina web a Ministerului la 16 decembrie 2021⁵, la

³ O analiză a problemelor în funcționarea Consiliului se conține în: Transparency International – Moldova, Observator de politici publice: Chișinău – „un patrimoniu important și variat, dar aflat în pericol”, nr. 30, Iulie 2021, http://www.transparency.md/wp-content/uploads/2021/07/TI_Moldova_Observator_Nr30.pdf

⁴ Ordinul Ministerului Culturii cu privire la aprobarea Regulamentului privind modul de organizare și desfășurare a concursului de selectare a candidaților la funcția de membru al Consiliului Național al Monumentelor Istorice, nr. 19/2021, Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2021, nr. 302-306 (1392).

⁵ <http://www.mc.gov.md/ro/content/anunt-privind-desfasurarea-concursului-de-selectare-candidatilor-la-functia-de-membru-al>

05 ianuarie 2022 fiind publicate lista candidaților admiși la concurs și CV-urile acestora⁶.

Între cele realizate, este de menționat și lansarea, de către Ministerul Justiției, a câtorva inițiative legislative, și anume, a:

- Proiectului de Lege privind unele măsuri aferente selectării candidaților la funcțiile administrative din organele de autoadministrare a judecătorilor și procurorilor și modificarea unor acte normative;⁷
- Proiectului de Lege privind modificarea unor acte normative (declararea averii și a intereselor personale la etapa admiterii la INJ, a numirii în funcția de judecător și procuror și a promovării/transferării în funcție);⁸
- Proiectului de Lege privind modificarea unor acte normative (reformarea CSJ);⁹
- Conceptului de evaluare externă a judecătorilor și procurorilor;¹⁰
- Proiectului de Lege pentru modificarea legislației electorale, contravenționale și penale în vederea eficientizării mecanismelor de prevenire, investigare și sancționare a formelor de corupție politică și electorală.¹¹

Dezvoltarea unor din aceste inițiative legislative a avansat, fiind elaborate și proiecte de legi, cum ar fi:

- Proiectul de Lege pentru modificarea unor acte normative (corupția electorală și politică);¹²
- Proiectul de Lege privind unele măsuri aferente selectării candidaților la funcțiile administrative din organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor și modificarea unor acte normative.¹³

Din aceste două proiecte, cel dintâi a ajuns pe rolul Parlamentului, fiind examinat în prima lectură.¹⁴ Proiectul își propune eficientizarea mecanismelor de prevenire și combatere a corupției politice și electorale, inclusiv a utilizării abuzive a resurselor administrative în procesul electoral. Inițiativa

⁶ <http://www.mc.gov.md/ro/content/anunt-privind-desfasurarea-concursului-de-selectare-candidatilor-la-functia-de-membru-al-0>

⁷ <http://justice.gov.md/libview.php?l=ro&idc=184&id=5430>

⁸ <http://justice.gov.md/libview.php?l=ro&idc=184&id=5414>

⁹ <http://justice.gov.md/libview.php?l=ro&idc=184&id=5411>

¹⁰ <http://justice.gov.md/libview.php?l=ro&idc=184&id=5387>

¹¹ <http://justice.gov.md/libview.php?l=ro&idc=184&id=5330>

¹²

http://justice.gov.md/public/files/transparenta_in_procesul_decizional/remise_spre_coordonare/Proiect_lege.pdf

¹³

http://justice.gov.md/public/files/transparenta_in_procesul_decizional/remise_spre_coordonare/2_PL_pre-vetting.pdf

¹⁴

<https://www.parlament.md/ProcesulLegislativ/Proiectedeactelegislative/tabid/61/LegislativId/5739/language/ro-RO/Default.aspx>

legislativă, însă, ar putea să nu aibă impactul scontat fără.¹⁵

- Extinderea definiției resurselor administrative și asupra resurselor imateriale;
- Definirea, în sensul legislației electorale, a noțiunii de persoane cu funcții de răspundere;
- Asigurarea inevitabilității pedepsei prin garanții de independență oferite organelor de drept și justiției;
- Sporirea capacităților și resurselor Comisiei Electorale Centrale în supravegherea și controlul finanțării partidelor politice și a campaniilor electorale.

Este de menționat că Parlamentul, de legislatura a XI, îndată după convocare, a avut pe rol mai multe inițiative legislative relevante sectorului justiției, în special Procuraturii. Însă, buna parte a proiectelor sunt de o calitate discutabilă, mai multe concepte promovate fiind controversate, inclusiv din perspectiva Comisiei Europene pentru Democrație prin Drept a Consiliului Europei (Comisia de la Veneția).¹⁶

În domeniul anticorupție, esențiale sunt amendamentele operate, prin Legea nr. 130/2021, la legislația conexasă declarării și controlului averii și intereselor personale. Amendamentele, nefiind fundamentate suficient, sunt de un efect îndoielnic. Ne referim, în special, la prevederile referitoare la:¹⁷

- Declararea și controlul cheltuielilor;
- Componenta și mandatul Consiliului de Integritate;
- Cotele stabilite pentru verificarea declarațiilor și efectuarea controalelor;

¹⁵ O analiză a proiectului de lege se conține în: Transparency International – Moldova, Observator de politici publice: Utilizarea abuzivă a resurselor administrative în procesul electoral trebuie să fie sancționată efectiv și eficient, nr. 35, Decembrie 2021, http://www.transparency.md/wp-content/uploads/2021/12/TI_Moldova_Observator_35_Decembrie_2021.pdf

¹⁶ Cu titlu de exemple, a se vedea: Transparency International – Moldova, Observator de politici publice: Aviz la Proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 3/2016 cu privire la Procuratură, nr. 181 din 10.08/2021, nr. 32, August 2021, http://www.transparency.md/wp-content/uploads/2021/08/TI_Moldova_Observator_32.pdf; Transparency International – Moldova, Digest: Legea cu privire la Procuratură trebuie îmbunătățită, însă nu fără respectarea standardelor internaționale și exigențelor tehnicii legislative, http://www.transparency.md/wp-content/uploads/2021/12/TI_Moldova_Digest_Nr.6_Romana.pdf

¹⁷ Pentru mai multe detalii, a se vedea: Transparency International – Moldova, Aviz la Proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (nr. 169/2021), http://www.transparency.md/wp-content/uploads/2021/08/TI_Moldova_Aviz_la_proiectul_de_lege_ANI.pdf

- Procedurile anterioare controlului (verificarea declarației și verificarea prealabilă a sesizării);
- Extinderea controlului asupra altor persoane decât subiecții declarării;
- Declararea și evaluarea valorii de piață a bunurilor și serviciilor.

Anul 2021: lecții de învățat

Generalizând evoluțiile în domeniu pe parcursul anului 2021, câteva constatări și recomandări generale sunt de reținut.

- *Autoritățile naționale trebuie să vegheze asupra implementării recomandărilor organismelor internaționale în materie anticorupție.*

Ne referim, în special, la recomandările formulate de Grupul de State contra Corupției (GRECO) în cadrul runde a IV-a de evaluare.¹⁸ În cadrul reuniunii a 89-a, care a avut loc în perioada 29 noiembrie – 03 decembrie 2021, în privința Republicii Moldova, GRECO a adoptat Raportul interimar de conformitate. S-a concluzionat că nivelul de conformitate a țării cu recomandările GRECO rămâne în general insuficient. Șeful delegației naționale i s-a solicitat să prezinte, cel târziu până la 31 decembrie 2022, raportul privind implementarea recomandărilor restante. În așa fel, țara se menține în procedură specială, urmând să fie monitorizată în continuare.

Mai mult, consolidarea eforturilor naționale în vederea conformării la standardele internaționale este imperioasă și din perspectiva runde a V-a de evaluare, care este axată asupra Prevenirii corupției și promovării integrității în rândul demnitarilor la nivel central (executiv și organe de drept), în special, asupra aspectelor ce țin de:

- Etică și deontologie;
- Conflictul de interese;
- Interdicțiile și limitările în serviciu;
- Declararea averii și intereselor personale;
- Controlul aplicării regulilor privind conflictele de interese;
- Sensibilizarea.

- *Sectorul justiției și domeniul anticorupție trebuie tratate strategic.*

Parlamentul, mult timp, nu a avansat în adoptarea unui document de politici publice în sectorul justiției. În fapt, din anul 2018, la nivel național a lipsit o strategie

¹⁸ Pentru mai multe detalii, a se vedea: Transparency International – Moldova, Observator de politici publice: Republica Moldova din perspectiva mecanismelor de internaționale de evaluare în materie anticorupție, nr. 36, Decembrie 2021, http://www.transparency.md/wp-content/uploads/2021/12/TI_Moldova_Observator_Politici_Publice_Nr.36_Decembrie_2021.pdf

în acest sens.¹⁹ Doar la sfârșitul anului 2021, Parlamentul, după o tentativă anterioară nereușită²⁰, revine asupra sectorului și adoptă, prin Legea nr. 211/2021, Strategia privind asigurarea independenței și integrității sectorului justiției pentru anii 2022-2025 și Planul de acțiuni pentru implementarea acesteia.

În ceea ce privește Strategia națională de integritate și anticorupție pentru anii 2017-2020, Parlamentul, la sfârșitul lui decembrie 2021, a preferat să extindă termenul de implementare²¹ în loc să elaboreze un nou document de politici publice.

Ar fi important ca autoritățile să depună mai multă diligență în tratarea strategiilor în domeniu și, în acest sens, să respecte exigențele Regulamentului cu privire la planificarea, elaborarea, aprobarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea documentelor de politici publice, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 386/2020.

- *Autoritățile naționale trebuie să fie previzibile și transparente în tratarea aspectelor ce țin de justiție și anticorupție.*

Unul din reproșurile de necombătut, care a fost înaintat Parlamentului pe parcursul anului 2021, a ținut de neasigurarea, într-o suficientă măsură, a transparenței procesului decizional.²² De altfel, aceste curențe au fost simțite și mai mult în procesul de evaluare a CNA. În lipsa unor criterii relevante, obiective și cuantificabile, procesul nu s-a perceput decât ca unul care urmărește demiterea directorului CNA.²³ Exercițiul nu a putut fi perceput altfel – anterior, prin Legea nr. 98/2021, au fost excluse procedurile de concurs în suplینirea funcției de director al CNA. Mai

¹⁹ Strategia de reformare a sectorului justiției pentru anii 2011-2016 și, respectiv, Planul de acțiuni pentru implementarea acesteia, au fost extinse până la 31 decembrie 2017.

²⁰ Pentru detalii a se vedea: Transparency International – Moldova, Observator de politici publice: Reforma justiției: un pas înainte, doi înapoi, nr. 29, Mai 2021, http://www.transparency.md/wp-content/uploads/2021/05/TI_Moldova_Observator_29.pdf

²¹ Un proiect în acest sens a fost adoptat la sfârșitul lunii decembrie 2021, <https://www.parlament.md/ProcesulLegislativ/Proiectedeactelelegislative/tabid/61/LegislativId/5795/language/ro-RO/Default.aspx>

²² O analiză în acest sens se conține în: Transparency International – Moldova, Observatorul de politici publice: Transparența activității parlamentare – precondiție a legitimității puterii, nr. 33, Octombrie 2021, http://www.transparency.md/wp-content/uploads/2021/12/TI_Moldova_Observator_Politici_Publice_Nr.33_Octombrie-2021.pdf

²³ Hotărârea Parlamentului privind Raportul de evaluare a activității Centrului Național Anticorupție pentru perioada ianuarie 2016 – septembrie 2021, nr. 186/2021, Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2021, nr. 286-289 (405); Hotărârea Parlamentului privind revocarea din funcție a directorului Centrului Național Anticorupție, nr. 187/2021, Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2021, nr. 286/289 (406).

mult, în același sens, Parlamentul a recidivat, excluzând, prin Legea nr. 130/2021, și procedurile de concurs în suplینirea funcției de vicepreședinte al ANI. Acest fapt va aduce atingere independenței și credibilității ambelor instituții.²⁴

- *Funcționalitatea autorităților în domeniu trebuie asigurată.*

În acest sens, este de remarcat infuncționalitatea Consiliului de Integritate. Potrivit art. 12 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, în redacția actuală, Consiliul este constituit din 9 membri, dintre care:

- un reprezentant desemnat de Parlament;
- un reprezentant desemnat de Președintele Republicii;
- un reprezentant desemnat de Guvern;
- un reprezentant desemnat de CSM;
- un reprezentant desemnat de CSP;
- un reprezentant desemnat de Congresul Autorităților Locale din Moldova;
- trei reprezentanți ai societății civile.

În fapt, cu mandate neajunse la termen sunt reprezentanții CSM și CSP, dar și un reprezentant al societății civile. Astfel, restul autorităților ar trebui să se grăbească în desemnarea reprezentanților în Consiliul de Integritate astfel încât acest organ să-și reia activitatea.

**TRANSPARENCY
INTERNATIONAL
MOLDOVA**

Tel. 20-34-84, 20-34-85

E-mail:

office@transparency.md

Str. „31-August 1989”, nr.98,
of. 205, Chișinău, MD-2004,
Republica Moldova

www.transparency.md

²⁴ O opinie referitoare la modificările operate se conține în: Transparency International – Moldova, Aviz la Proiectul de lege pentru modificarea articolului 8 din Legea nr. 1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, http://www.transparency.md/wp-content/uploads/2021/08/TI_Moldova_Aviz_la_proiectul_de_leg_e_CNA.pdf